

Els comptes pendants de González Pons

Esteban González Pons ha reestructurat a fons la Conselleria de Cultura de la Generalitat Valenciana recol·locant Consuelo Ciscar a la direcció de l'IVAM i ascendint a secretari de Cultura David Serra. Conseller i secretari s'enfronten ara amb la redefinició de molts projectes iniciats per Ciscar que la Conselleria no sembla disposada a assumir, si més no íntegrament.

Què passarà amb la Ciutat del Teatre? Cap a on es reorientarà la Biennial? Quan tornarà a funcionar l'Espai d'Art Contemporani de Castelló? Hi haurà finalment museu del segle XIX? Què hi ha de l'ampliació de l'IVAM? La política cultural de la Generalitat Valenciana té, d'ara endavant, molts deures pendants. La marxa de Consuelo Ciscar a la direcció de l'IVAM ha deixat les mans lliures al conseller de Cultura, Esteban González Pons, i al seu home de confiança, David Serra, nou secretari autonòmic de Cultura i de Política Lingüística, per reorientar l'àrea de Cultura al seu gust. Però també ha provocat la necessitat de redefinir tots aquells projectes que, encara amb Ciscar a la Secretaria de Cultura, el conseller ha començat a qüestionar (teòricament, per ser inviablés econòmicament). La Biennial, el Museu del XIX o la Ciutat del Teatre en són només alguns exemples. Curiosament, projectes amb el segell més personal de Consuelo Ciscar.

Les intencions de la Conselleria, oficialment, són de continuar impulsant aquesta mena de macroprojectes que en el seu dia es van presentar com la base de la política cultural de la Generalitat. Això sí, sense els excessos que tant han captivat Consuelo Ciscar en els seus nou anys a la Conselleria de Cultura. Precisament la Biennial, l'aposta més personal de l'exsecretària, ha estat la primera a patir-ne les conseqüències. El conseller ja ha anunciat que la propera edició no es durà a terme si no

s'aconsegueixen patrocinis privats que la puguin subvencionar. Paral·lelament, el conseller també s'ha compromès a gestionar personalment els pagaments al director de la Biennial, Luigi Settembrini. No debades, l'escàndol econòmic que ha envoltat les dues edicions anteriors ha obligat la Conselleria a plantejar-se una altra manera de fer. Si la primera edició va portar cua per un important desequilibri econòmic, la segona edició, celebrada l'estiu de 2003, va costar gairebé el triple del que s'havia pressupostat (4,2 milions d'euros). I no només això, sinó que també es va arribar a pagar els comisaris de les exposicions fins a tres vegades més del que es pot cobrar en museus com l'IVAM. La venda d'entrades (pràcticament simbòlica) tampoc no va ajudar a sanejar els comptes, de manera que els números de la Biennial encara cuegen entre els despatxos de la Conselleria. Ara se'n prepara la tercera edició, prevista per al 2005, per a la qual sonen noms com els de Ferran Adrià, James Conlon (director d'orquestra nord-americà) i el teatre Piccolo de Milà. I amb un lema central molt sospitosos i gens innocent: l'aigua.

Igualment sospitosa és la remodelació de la Ciutat de les Arts Escèniques, un projecte que es va anunciar durant la campanya electoral de 1995 i que, amb més pena que glòria, s'ha concretat, gairebé deu anys després, en una immensa nau industrial de l'antiga fàbrica dels Altos Hornos del Mediterráneo de Sagunt, on es representen periòdica-

ment espectaculars muntatges amb encara més espectaculars pressupostos. Però això també pot acabar-se. Si més no, algunes de les produccions previstes (s'havia parlat de *Cien anos de soledad* o de *Tirant lo Blanch*) han saltat del cartell. Altres, com la reposició de *Las comedias bárbaras* (un espectacle que va costar, segons els comptes oficials, 2,4 milions d'euros), s'han quedat a l'espera d'un acord entre la Conselleria i Bigas Luna, director del muntatge. La resta del projecte global de la Ciutat de les Arts Escèniques, que inclou un gran teatre a l'aire lliure i una escola de perfeccionament que havia de dirigir Mstislav Rostropovix, ha quedat ajornada indefinidament. L'únic espectacle que a hores d'ara té data prevista (del 13 al 23 d'octubre de 2004) és la representació de *La Celestina*, un muntatge coproduït juntament amb el Fòrum de les Cultures i que s'estrenarà a Barcelona el mes de setembre. A tot això, la cara visible de tot aquest enrenou, l'actriu grega Irene Papas, sembla que té els dies comptats al capdavant de la Fundació de les Arts Escèniques.

Nous aires teatrals. Aquesta reorganització, tèdicament, obeeix a un canvi d'orientació en la política relativa a les arts escèniques. De fet, una de les prioritats de la Conselleria és acostar la Fundació de les Arts Escèniques a Teatres de la Generalitat, que fins ara s'havia mantingut al marge dels muntatges de Sagunt. D'aquesta manera, González Pons pretén involucrar el sector del teatre en un projecte que fins ara no-

El conseller de Cultura, Educació i Esport, Esteban González Pons, haurà de decidir què fer amb projectes com la Biennial, el Museu del Segle XIX o la Ciutat de les Arts Escèniques.

més ha recollit crítiques –i algunes de molt dures– dels professionals valencians. Part d'aquesta nova política teatral serà també potenciar el sector local i el Circuit Teatral Valencià, donar suport a la xarxa de festivals i exportar produccions locals. És a dir, tot allò que no ha fet la Generalitat en els darrers vint anys.

Ara bé, totes aquestes declaracions d'intencions (menys malbaratament, més suport als professionals valencians, més diàleg amb tothom) no signifiquen necessàriament que les coses

hagen de canviar gaire. De fet, el conseller González Pons s'ha confirmat en aquest primer any de mandat com un expert a vendre fum proclamant aquest tipus de política cultural basada en la defensa del que li és propi. L'anunci del decàleg de mesures per a la promoció i ús del valencià en l'administració valenciana va ser-ne el primer exemple. Després d'un espectacular anunci fet des d'Ares del Maestrat –el poble des d'on Jaume I va iniciar la conquesta de les terres valencianes–, el famós decàleg (“els funcionaris hauran d'iniciar la

Vine a veure
l'exposició

La llengua en l'etiquetatge de les grans marques

Ingredients: etiquetes de grans marques comercials de països amb llengües oficials amb nombre de parlants semblants al català.

Informació nutricional: reflexionar sobre l'ús del català en l'etiquetatge als Països Catalans.

Adreça: Centre Comercial El Triangle, a la Plaça Catalunya de Barcelona.

Consumiu-la preferentment: del 13 al 29 de maig, de dilluns a dissabte de 10h a 22h.

Un cop visitada l'exposició conserva'n les idees
ben fresques i actua en conseqüència.

www.plataforma-llengua.org

Amb el suport de:

EL TRIANGLE
PASEO DE PUERTO ENRIQUETA

Amb la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Comerç,
Consum i Turisme

Un conseller (també) de Cultura

Des de la seua arribada a la Conselleria, Gonzalez Pons ha assumit plenament les competències de l'àrea de Cultura. Els seus antecessors ho havien deixat en mans de Ciscar.

A. Juliol 2003: Gonzalez Pons declara que el projecte d'ampliació de l'IVAM, inclòs el cub d'acer que l'havia de cobrir, "no és prioritari". La polèmica reforma del museu queda, doncs, paralizada. D'aquesta manera, el conseller comença a intervenir en parcel·les de Cultura que fins ara havia dirigit Consuelo Ciscar.

B. Gener 2004: Gonzalez Pons destitueix el director artístic de Teatres de la Generalitat, Joaquín Hinojosa, per unes declaracions en què criticava durament la societat valenciana i els professionals valencians del teatre. El lloc d'Hinojosa l'ocupa Juan Vicente Martínez Luciano, bon coneixedor del sector i home de consens. El conseller destitueix el primer càrrec de la confiança de Ciscar.

C. Febrer 2004: la Biennial, feu personal de l'actual directora de l'IVAM, rep també les recomanacions de Gonzalez Pons. El conseller assegura que no hi haurà una tercera edició, prevista per al 2005, sense patrocinis privats. Els comptes de la segona edició es van desapar. La xifra prevista de 4,2 milions pràcticament es va triplicar.

D. Abril 2004: es produeix una reorientació de la Ciutat de les Arts Escèniques. El macroprojecte queda reduït a un escenari per exhibir espectacles de gran format. El teatre a l'aire lliure, Hèlix, de l'arquitecte grec Markos Perrakis i l'escola de perfeccionament que havia de dirigir Mstislav Rostropovitch queden aparcats. La relació amb Irene Papas, presidenta de la Fundació de les Arts Escèniques, es refreda i s'ajornen indefinidament muntatges ja publicitats.

E. Abril 2004: Gonzalez Pons decideix no renovar el contracte a Manuel García, director de l'Espai d'Art Contemporani de Castelló. La censura de la Conselleria a l'exposició de l'EACC "Tinieblas. Poéticas de la violencia" desencadena un enfrontament directe entre García, home de Ciscar, i Gonzalez Pons.

conversa en valencià, les intervencions dels alts càrrecs s'hauran de fer en valencià, les comunicacions que remetien les institucions als ciutadans seran en valencià, la imatge corporativa de la Generalitat es farà en valencià...") s'ha diluït amb el pas del temps. I Gonzalez Pons no només no sembla gaire preocupat sinó que qüestions com l'homologació dels títols de valencià i català o l'exigència del requisit lingüístic per a la funció pública continuen dormint als despatxos de la Conselleria. Ni tan sols el ridícul que va fer Canal 9 el passat

mes de febrer en emetre una sèrie televisiva —produïda per la pròpia televisió pública valenciana— sobre Ausiàs March en castellà i amb una qualitat artística i històrica digna de les pitjors pel·lícules de sèrie B va immutar el conseller defensor de la llengua.

En realitat, Gonzalez Pons s'ha preocupat més de fer servir la seua influència en l'àrea de Cultura —oblidada pels seus antecessors i controlada per Consuelo Ciscar primer com a directora general i després com a secretària autonòmica— que de demostrar amb fets el ta-

rannà amable i dialogant que li va valdre un vot de confiança de tots els sectors culturals. Així, la seua primera intervenció com a conseller de Cultura va servir per a confirmar que el polèmic cub d'acer foradat que havia de recobrir l'edifici de l'IVAM no tenia pressupost per a realitzar-se durant aquesta legislatura. Després de més de 700.000 euros gastats en l'elaboració del projecte, la "pell" més famosa de tot València quedava en l'oblit. I quedava palesa també la desautorització de Gonzalez Pons cap al director del centre, Kosme de Baranano, que havia basat tota la seua política per al museu en aquesta remodelació.

Aquella, però, va ser també la primera desautorització a Consuelo Ciscar, que havia aprovat el projecte d'ampliació del museu. Després, a principi de febrer de 2004, vingué la destitució de Joaquín Hinojosa, director artístic de Teatres de la Generalitat, suposadament per unes declaracions poc afortunades en què criticava durament la societat i els professionals valencians. Nomenat per Ciscar només quatre mesos abans, Hinojosa va tornar a Madrid i aquella destitució es va interpretar com un intent de Gonzalez Pons d'imposar la seua voluntat en un camp, el del teatre, que havia estat parcel·la privada de Ciscar. Poques setmanes més tard, Gonzalez Pons va fer pública la seua intenció de reorientar els criteris econòmics de la Biennial i els continguts de la Ciutat de les Arts Escèniques. L'últim i més patètic episodi de discrepàncies a la Conselleria el protagonitzà l'Espai d'Art Contemporani de Castelló (EACC) i l'enfrontament entre el seu director, Manuel García, càrrec de confiança de Consuelo Ciscar, i el conseller de Cultura. L'excusa va ser una exposició del centre que, segons Gonzalez Pons, feia apologia de la violència. La lluita —ferotge com poques— es va acabar amb la marxa del director (la Conselleria no li va renovar el contracte) i amb les portes de l'EACC tancades. A dia d'avui, no hi ha cap exposició en cartell.

Un altre museu, el del Segle XIX, també està tancat. O millor, sense inaugurar. El projecte, una altra aposta per-

sonal de Ciscar que s'havia d'ubicar al convent del Carme de València, només compta avui dia amb les sales per a exposicions temporals. De l'exposició permanent, no se'n sap res. De fet, fonts properes a la direcció de museus asseguren que la Conselleria preferiria oblidar-se del projecte. Però l'entestament de Ciscar en aquest museu, que l'ha publicitat durant anys als quatre vents, complica les intencions dels nous dirigents. Tant si el Museu del XIX es duu endavant com si no, el convent del Carme podria acollir un altre projecte: un centre de cultura contemporània, a l'estil del CCCB (Centre de Cultura Contemporània de Barcelona), que implicaria la restauració de bona part del convent però que significaria una inversió de 24 milions d'euros. Curiosament, la Generalitat Valenciana va tancar fa poc més de dos anys el Centre del Carme de l'IVAM (ubicat al mateix convent), on tenien cabuda les propostes més avantguardistes de l'art contemporani.

L'Espai d'Art Contemporani de Castelló (EACC) va protagonitzar l'últim enfrontament públic entre González Pons i Consuelo Ciscar. A hores d'ara, el centre no té cap exposició en cartell.

D'aquesta manera, aquest centre tancat per l'administració valenciana sense cap explicació convincent i amb un important moviment social de repulsa s'ha reconvertit ara en un nou projecte que, de moment, no té ni data ni nom. Però

sí —una altra vegada— molt bones intencions. La qüestió és presentar projectes i ocupar titulars a la premsa. Concretar-los, ja no té tanta importància

Rosanna Melià

vols

crear la televisió

que fa falta

Vine i parlarem...

Dimecres 26

Mercat de Colom

20 hores

INFO TV
V A L È N C I A

Telèfon 963 730 153
Fax 963 730 148
info@infotelevisio.com
www.infotelevisio.com